

Woda coraz mocniej ujawnia swój strategiczny charakter - nie tylko jako zasób niezbędny dla środowiska, lecz także jako fundament rozwoju regionalnego, odporności i konkurencyjności. W przededniu pierwszego Europejskiego Forum Odporności Wodnej, które odbędzie się 8 grudnia w Brukseli, samorządowcy z Unii Europejskiej ponownie przypominają, że dostęp do wody decyduje dziś o tempie wzrostu i możliwościach rozwojowych poszczególnych terytoriów.

Projekt opinii przyjęty przez komisję ENVE Komitetu Regionów (KR) jednoznacznie wskazuje: istnieje wyraźna zależność między naturalną dostępnością wody a poziomem rozwoju regionalnego. Dlatego - argumentują samorządy - europejskie polityki muszą zapobiec sytuacji, w której woda stanie się kolejną barierą rozwojową i czynnikiem pogłębiającym różnice między regionami.

Współsprawozdawczyni opinii i przewodnicząca KR, Kata Tüttő, podkreśla, że odporność wodna musi być budowana w sposób społecznie sprawiedliwy. Oznacza to ochronę gospodarstw domowych o najniższych dochodach, branż szczególnie zależnych od wody oraz regionów zmagających się z jej niedoborem. Jak wynika z Terytorialnej Oceny Skutków strategii odporności wodnej, konsekwencje planowanych działań są znaczące, ale nierówno rozłożone między poszczególne obszary UE. To dowód, że cele oraz metody ich realizacji muszą być zróżnicowane i dopasowane do lokalnych warunków hydrologicznych, klimatycznych, infrastrukturalnych i gospodarczych.

Samorządy domagają się również, by zarządzanie wodą stało się integralną częścią każdej unijnej polityki. Proponują wprowadzenie tzw. Water Test - narzędzia oceniającego wpływ nowych regulacji na zasoby wodne. Regiony chcą mieć także realny wpływ na decyzje dotyczące planowania i zarządzania wodą, zwłaszcza że to one w praktyce odpowiadają za działania w zlewniach przekraczających granice administracyjne.

W stanowisku mocno wybrzmiewa postulat stabilnego finansowania. Budowanie odporności wymaga wieloletnich inwestycji, dlatego kolejny budżet UE powinien zawierać dedykowane środki oraz silniejsze oparcie o politykę spójności - we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi.

Projekt opinii akcentuje również konieczność walki z zanieczyszczeniami u źródła, wdrażania nowoczesnych technologii uzdatniania wody i systemów monitoringu. Zbliżający się „Omnibus środowiskowy”, mający uprościć unijne prawo wodne, nie może - jak podkreślają samorządy - obniżyć standardów ochrony środowiska, jakości danych ani zasad odpowiedzialności producentów.

Ważnym filarem odporności wodnej jest ograniczanie zapotrzebowania na wodę. Samorządy pozytywnie oceniają wprowadzenie zasady „water efficiency first”, przypominając, że to rolnictwo odpowiada za największe zużycie wody w UE. Dlatego plany Wspólnej Polityki Rolnej powinny promować modernizację tego sektora: od ulepszonych systemów nawadniania, przez rolnictwo precyzyjne, po zachęty do upraw mniej wodochłonnych i kampanie edukacyjne skierowane do mniejszych gospodarstw.

Dodatkowo, w ramach przygotowań do kolejnych wieloletnich ram finansowych, Rafał Trzaskowski, Prezydent Warszawy, pokieruje pracami nad opinią dotyczącą włączenia priorytetów klimatycznych, energetycznych i środowiskowych do przyszłego budżetu UE.

8 grudnia Komitet Regionów wraz z Komisją Europejską i EKES zorganizuje w Brukseli pierwsze Europejskie Forum Odporności Wodnej. Podczas otwarcia głos zabiorą m.in. Kata Tüttő, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej Teresa Ribera oraz komisarz ds. środowiska Jessica Roswall.

Europa staje do walki o wodę. Samorządowcy apelują o sprawiedliwą i długofalową politykę odporności wodnej

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: piątek, 05, grudzień 2025 10:07

Odsłony: 310

Wydarzenie ma wyznaczyć kierunek dla przyszłej unijnej polityki wodnej, której ostateczny kształt - jak podkreślają samorządy - musi odpowiadać na wyzwania epoki „niedoboru, ryzyka i rosnących oczekiwań”.